N°. 5120.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau van DE TIJD.

MAANDAG 21 MAART.

Bij dit Nommer behoort een Bijvoegsel.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 Maart.

Het Katholicisme tegenover den modernen staat.

(*Slot*.)

Het Katholicisme bekampt den modernen staat niet in zoo ver hij door een tijdelijken voorzigtigheids-maatregel, waar deze gebiedend wordt gevorderd, zich buiten alle godsdienst heeft gesteld, maar in zoo ver hij een organisme mogt wezen, door de vrijdenkerij bezield.

Wij willen nu onderzoeken of eveneens in het louter staatkundige en tijdelijke dezelfde veete zich lucht geeft. Het is dikwijls beweerd om de katholieke Kerk in een hatelijk daglicht te stellen. Guizot heeft gezegd, dat zij te veel partij trekt voor de heerschers tegen de vrijheid van het volk. Algemeener is de beschuldiging dat zij door hare onbewegelijkheid den rasschen vooruitgang dezer eeuw verhindert. Wat is de waarheid?

Het Katholicisme is, noch leert een politiek systeem. De woorden van zijn Stichter zijn ook de zijnen: Mijn rijk is niet van deze wereld. Omtrent het gezag leert het dat het van God afkomstig is, maar het beslist niet over den *vorm*, in welken dit gezag wordt uitgeoefend. Dit gezag is even heilig, hetzij dat er het geheele volk of eenige voornamen, of slechts een enkele mee bekleed is. Zijne zedeleer schrijft voor om er aan te gehoorzamen om Gods wille, die het zoo verordend heeft. Op die wijze bezit het Katholicisme het geheim om gehoorzamende vrij te zijn; want wie uit pligtbesef gehoorzaamt, en met de overtuiging dat het zoo moet wezen, gehoorzaamt gaarne, gehoorzaamt vrijelijk.

Velen hebben het *droit divin* verward met het absolutisme. Het is er verre af dat het eene het andere zou wezen. Het goddelijk regt der overheid in den Staat heiligt het gezag, maar wettigt niet altijd zijn bezit, dat [illegible] waardig kan wezen, en is veel minder een dekmantel voor de willekeur, die misbruik maakt van het gezag. Terwijl de katholieke Kerk aan de onderdanen [illegible] dat het gezag hunner oversten van God komt, [illegible] tevens den oversten hooren, dat zij eenmaal rekenschap van hun beheer zullen afleggen aan Hem, wiens plaats zij bekleeden. De moderne staat waakt over het gebruik van het gezag met de handelingen der Regering aan de kontrôle der volksvertegenwoordiging te onderwerpen. De leer der katholieke Kerk stelt het alziend oog van den oppersten Regter, dat de gangen der vorsten gadeslaat, en de verdrukking hunner volken niet oogluikend zal aanzien. In een katholiek land kan een monarchie heerschen, maar willekeur en absolutisme kunnen er nimmer heerschen. De regten van het volk zullen een beteren waarborg hebben in het geweten en het geloof van den vorst, dan in de kontrôle en de enquête der Kamers, waar de meerderheid der volksvertegenwoordiging en de Regering elkander zoo goed verstaan.

Hieruit besluite men niet dat volgens de katholieke leer de menschelijke voorzorgen, die de moderne staat tegen het mogelijke misbruik van gezag aanwendt, misbillijkt moeten worden. De eeuwigdurende onmondigheid van het volk in het staatkundige is geen leerstuk van het katholiek geloof. Een uitmuntend publicist zegt desaangaande: „Ik heb niet noodig ter verdediging der zaak van het Katholicisme voor de verdrukking te pleiten, noch over den mensch een ijzeren hand in te roepen, noch hen toe te juichen, die zouden beproeven om zijn geheiligde regten te vertrappen. Het hart verheft zich met edelmoedige verontwaardiging, als men aan de godsdienst van Jezus Christus de strekking tot verdrukking toeschrijft (1).”

Uitstekende leeraren der Katholieke Kerk hebben het *gemengd* bestuur voor beter gehouden dan het eenhoofdig. Thomas van Aquinen heeft daaromtrent gezegd: „Het koningschap ware voor het volk het beste bestuur, indien het niet bedorven werd. Maar om de groote magt die aan den koning wordt toegestaan, ontaardt het ligt tot dwingelandij.” (2) Daarom zegt hij op eene andere plaats: „Er is een gemengd bestuur (uit monarchie, aristocratie en democratie) en dit is het beste.” (1)

De beroemde Jezuiet Suarez is van hetzelfde gevoelen. „Zelden treft men eene absolute monarchie aan; want om de zwakheid, de onkunde en de boosheid der menschen is het in den regel nuttig, dat zij door het bestuur van meerderen getemperd worde.” (2)

En de bisschop van Atrecht, Mgr. Parisis, dien wij niet aarzelen een der hoogste autoriteiten in deze kwestiën te noemen, zegt van het absolute koningschap: „Het is een verhevene stelling, maar bijna altijd te verheven voor de menschelijke persoonlijkheid, die op zulk een hoogte gevaar loopt van gezigtsverbijstering, en die door zooveel onafhankelijkheid zonder teugel wordt gelaten.” (3)

De katholieke Kerk heeft die eigenschap boven de andere kerkgenootschappen, dat zij nooit het hoofd heeft willen buigen voor de tijdelijke magt, in zaken die haar inwendig bestuur aangaan. Onder dat opzigt wil zij niet *onder* den Staat zijn. Dit regt ontleent zij niet alleen aan haren goddelijken oorsprong en hare hemelsche bestemming, maar zij weigert daarenboven de voogdij van den Staat, omdat deze uit zijn aard tijdelijk en uiterlijk, geene aanspraak kan maken, om wat geestelijk en van eene hoogere orde is, te reglementeeren. Daarmeê doet de Kerk aan den Staat de grenzen zijner magt kennen; zij ijvert tegen het staats-alvermogen en de centralizatie; zij is de warmste verdedigster der ware vrijheid. Want grooter slavernij bestaat er niet dan die der burgers van een Staat, die [illegible] te zijn, om dat geen despoot over meer [illegible] kan beschikken dan de Staat. Wie was er onder den eersten Napoleon in of buiten Frankrijk, die dien magtige onder de oogen durfde zien, tenzij de grijze Pius VII? Toen zag men de andersgezinden de hand kussen, die hen knevelde: de Opperpriester der katholieke Kerk alleen had de hooge eer martelaar te wezen voor de ware vrijheid. Hieraan schijnt Guizot niet gedacht te hebben toen hij zeide dat de katholieke Kerk immer naar den magtige overhelt. Wij begrijpen niet met welk regt hij kan staande houden dat thans de Kerk niet meer, gelijk in vorige tijdperken, diensten bewijst aan de ware vrijheid. De Kerk moet nu meer dan ooit voor die vrijheid kampen, vermits zij tegenover den modernen staat geen anderen titel voor haar regt van onafhankelijkheid kan doen gelden, dan de beperktheid van de staatsmagt tot de staatkundige aangelegenheden.

Wat zullen wij antwoorden op hetgeen men zegt van de onbewegelijkheid der Kerk, die den rasschen vooruitgang onzer eeuw hinderpalen legt? Wij kennen in de Kerk geene andere onbewegelijkheid dan die van het regt en de regtvaardigheid. Volgaarne stemmen wij het toe dat zij de willekeurige omverwerping der goevernementen, de onregtmatige uitbreiding van de grenzen der rijken, met één woord den roof in het groot, niet kan billijken. Haar regt is het oude onveranderlijke regt van het zevende der tien geboden, „Gij zult niet stelen.” Dat nieuwe regt (*il diritto nuovo*) volgens het welk een vorst zich alle die landen mag toeëigenen, waar dezelfde taal als in het zijne wordt gesproken, om alzoo ééne groote natie te vormen, schendt het ware eigendomsregt, bazis van alle regten. Wee aan België, aan Zwitserland, en de kleinere staten van Duitschland zoo ooit dat italiaansche regt europeesch regt wordt. In 1848 heeft zich de maatschappij tegen het Kommunisme en Socialisme verdedigd met het eigendomsregt te handhaven. Van waar de kortzigtigheid onzer tijden, die den roof in het groot, in het staatkundige, toejuichen, en zich verbeelden dat het bijzonder eigendomsregt alzoo niet wordt in gevaar gebragt? Was het niet voldoende om Europa behoedzaam te [illegible] een Mazzini en konsorten de italiaansche beweging vriendelijk begroetten en krachtdadig ondersteunden, dezelfde mannen namelijk welke in 1848 de socialistische republiek leidden en uitbreidden? Wanneer de Kerk haar onbewegelijk regt stelt tegenover dit nieuwe regt, dan legt zij hinderpalen tegen de rassche beweging van Europa naar het Socialisme en Kommunisme.

Men is nog verder gegaan met de Kerk het ten kwade te duiden dat zij zich stelt als de leermeesteres der regtvaardigheid. Want, heeft men gezegd, daar alles volgens de regtvaardigheid moet geschieden, zoo zal eindelijk ook alles wat het zuiver staatkundige betreft, aan het oordeel der Kerk moeten onderworpen worden. Hieruit heeft men afgeleid dat in de Kerk een heerschzuchtige strekking moet wezen, om zich boven alle goevernementen te stellen, en eene theokratie te stichten, die met onze tijdsomstandigheden niet meer strookt. Wij hebben de opwerping dikwijls gehoord, zoowel van den kant der vrijdenkers als van de Protestanten. Daarom wil men in plaats van het *droit divin* der Kerk een *droit laïque* uitdenken dat de vrijdenkers in hunne loges en in hunne kongressen vaststellen, en onze europesche Staten officiëel zullen erkennen en volgen.

Welk eene grove inkonsekwentie! De Kerk mag geen uitspraak doen over regt en regtvaardigheid: en de vrijdenkerij zal dat wagen! Men verfoeit de vermeende theokratie der Kerk en men aarzelt niet eene *logecratie* in het leven te roepen! In onzen tijd mag elk individu zijn oordeel uiten over de gewigtigste staatsaangelegenheden, en der Kerk wordt het niet toegelaten aan hare kinderen te verklaren wat regt en pligt is! Doch men vreeze niet: de Kerk zal van de algemeene vrijheid van spreken zoo veel gebruik niet maken als het onbeduidendste dagblad. Zij leert wat regtvaardig is; duizenden van hare bedienaars zullen in alle plaatsen der wereld de tien geboden Gods aan oud en jong, aan groot en klein verklaren. Maar waar het belang der Kerk zelve niet in het spel komt, zal zij geene bullen of dekreten van konciliën uitvaardigen om te beslissen wat in de voorkomende omstandigheden het regt vordert. Dit laat zij over aan de konveniëntie der vorsten en volkeren. En ook in het geval dat zij zulks deed, dan zal zij eenvoudig als *leermeesteres* handelen, en niet gelijk de vrijdenkers, het gepeupel opruijen om daardoor aan hare uitspraken uitvoering te geven. Zoo hebben wij nog in onzen tijd de katholieke Kerk zien onderhandelen met Staten, die uit eene omwenteling voortgekomen zijn, altijd wel te verstaan onder protest van noch over het regt der overweldigers, noch over het regt der vervallene dynastiën te willen beslissen.

En hiermede gelooven wij de houding van het Katholicisme tegen over den modernen staat voor den beschaafden lezer genoegzaam te hebben toegelicht, om opmerkingen van minder gehalte, welke de onkunde in onzen tijd zoo vaak oppert, te kunnen beantwoorden.

(1) Balmes, *De protestantisme comparé au Catholicisme* ch. XLII.
(2) Summ. theol. 1en 2en qu. CV. a. 1. ad. 2um.

(1) Ibid. qu. LXXXV. a. 4°.
(2) De legibus L. III. Cap. 4. a. 1.
(3) *Cas de Conscience etc.* p. 141. Mgr. Parisis heeft in twee werken den modernen staat aan de katholieke leer getoetst. Zij zijn „*Cas de Conscience à propos des libertés exercées ou réclamées par les Catholiques ou accord de la doctrine catholique avec la forme des gouvernements modernes*,” en „*La démocratie devant l'enseignement Catholique*.” Zij worden beiden gevonden in de *Bibliothèque historique philosophique et littéraire* van Leuven 1848 en 1849.

Naauwelijks is het treurig berigt van het overlijden van den wel-eerw. heer van der Grinten, pastoor te Batavia, naar het vaderland overgebragt, of het berigt wordt medegedeeld van een niet minder droevig verlies dat de geestelijkheid in Indië heeft getroffen. De *Courrier de la Meuse* meldt het overlijden van den wel-eerw. heer M. J. Verhaagh, pastoor te Padang. De heer Verhaagh, in 1831 te Velden (Limburg) geboren, werd in 1855 priester gewijd. Zijn vrome ijver deed hem het missionarisschap in het apostolisch vikariaat van Batavia aanvaarden. Hij werd den wel-eerw. heer Lynen als mede-arbeider toegevoegd, die hem de geestelijke zorg voor de westkust van Sumatra en de daarbij gelegene eilanden opdroeg. De heer Lynen werd naar elders beroepen en de heer Verhaagh bleef alleen als pastoor van Padang en onderhoorige gewesten, tot in Oktober ll. toen zijne gezondheid, door de vermoeijenissen van het zendelingschap verzwakt, hem dwongen zijne kudde te verlaten. De heer Verhaagh nam de terugreis aan doch bezweek, helaas! op dien togt en zijnen vrienden is het

[...] vergund zijn stoffelijk overblijfsel te ontvangen en [...] eer te bewijzen. De overledene was volgens [...]tuigenis van zijn bisschop en vroegere oversten een [...] missionaris, een man van talenten, vol moed en ondernemning, bezat daarbij een vasten wil, onvermoeide werkzaamheid en vooral een teedere godsvrucht.

Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel., in- en uitg. regten en acc.: te Gendringen c. a., P. J. Grobbée; te Dinxperlo, J. H. L. Offerhaus; op zijn verzoek eervol ontslagen: als bewaarder der hypotheken, van het kadaster en de scheepsbewijzen te Dordrecht, W. B. van den Santheuvel, behoudens aanspraak op pensioen; dr. P. Bleeker vergund het aannemen en dragen der versierselen van ridder van het Legioen van Eer, hem door Z. M. den Keizer der Franschen geschonken.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 18 *Maart.*

In deze zitting zijn behandeld de navolgende wetsontwerpen

I. Het wetsontwerp tot bekrachtiging van de heffing van haven- en sluisgeld ten behoeve der provincie Groningen. Hierover voerden het woord de heeren: van Goltstein, van Beyma thoe Kingma, Kappeyne van de Coppello en de minister van Binnenlandsche Zaken. Daarna werd het wetsontwerp met algemeene stemmen (49) aangenomen.

II. Het wetsontwerp tot bekrachtiging van de heffing van tolgeld ten behoeve der provincie Groningen. Het woord hebben gevoerd de heeren: Begram, van Eck, ter Bruggen Hugenholtz en de minister van Binnenlandsche Zaken. Daarna werd het wetsontwerp met 42 tegen 7 stemmen aangenomen.

III. Het wetsontwerp tot goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en het parochiaal kerkbestuur der Roomsch-katholieke gemeente te Groningen, dat na eene korte woordenwisseling tusschen den heer van en de minister van Binnenlandsche Zaken, met algemeene (49) stemmen werd aangenomen.

IV. Het wetsontwerp tot goedkeuring van eenige bepalingen van het traktaat van handel en vriendschap tusschen Nederland en Liberia, aan welks behandeling de heeren de Brauw, van Goltstein, van der Linden en de minister van Binnenlandsche Zaken deelnamen. Daarna werd het wetsoutwerp met algemeene (50) stemmen aangenomen.

V. Het wetsontwerp tot goedkeuring van het verdrag van handel en scheepvaart tusschen Nederland en Italië gesloten. Hierover voerden het woord de heeren: Heydenrijck, Wintgens, van Heukelom, Blussé van Oud-Ablas, Cool, Heemskerk Az., en de minister van Binnenlandsche Zaken. Hierna werd het wetsontwerp met algemeene (50) stemmen aangenomen.

VI. Het wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk III der staatsbegrooting voor 1863 (pensioenen), dat zonder beraadslaging met algemeene stemmen (.0) werd aangenomen.

VII. Het wetsontwerp tot wijziging van art. 8 der wet van den 30 April 1815 houdende instelling der Militaire Willemsorde. Hierover voerden het woord de heeren: Bieberstein, van Nispen van Sevenaer, Gevers Deynoot, van Eck en de minister van Koloniën, waarna het wetsontwerp met algemeene stemmen werd aangenomen.

VIII. Het wetsontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van een spoorweg van Zwolle naar Kampen, dat zonder beraadslaging werd aangenomen.

IX. Het wetsontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van Deventer naar Zwolle. Hierover had een kleine woordenwisseling plaats tusschen den heer van Limburg Brouwer en de minister van Binnenland che Zaken. Hierna werd het wetsontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

X. Het wetsontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van Kuilenburg naar Zalt-Bommel. Aan de behandeling daarvan namen deel de heeren Storm van 's Gravesande, van Nispen van Sevenaer, Begram, Kappeyne van de Coppello en de minister van Binnenlandsche Zaken. Het wetsontwerp werd met algemeene stemmen aangenomen.

XI. Het wetsontwerp tot uitbreiding van de wet van 19 Augustus 1861, betreffende de Nationale Militie, waaromtrent eene woordenwisseling plaats had tusschen den heer de Brauw en den minister van Binnenlandsche Zaken. Het wetsontwerp werd met algemeene stemmen aangenomen.

XII. Het wetsontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van een spoorweg van Almelo naar de grenzen in de rigting van Salzbergen. De minister van Binnenlandsche Zaken gaf de gevraagde inlichtingen op de onderwerpen in het eindverslag opgegeven, waarna het wetsontwerp met algemeene stemmen werd aangenomen.

XIII. Het wetsontwerp tot onteigening van perceelen voor de verbreeding van het 88-Talienstraatje en het Zwanenstraatje en den aanleg eener nieuwe straat te Maastricht, dat na eene korte toelichting van den minister van Binnenlandsche Zaken op de aanmerking in het eindverslag met algemeene stemmen werd aangenomen.

XIV. De konkluzien der verslagen van de kommissiën tot onderzoek van:

1°. het verslag over de verrigtingen aangaande het armbestuur over 1861;

2°. het verslag van de verrigtingen aangaande het armbestuur over 1860;

3°. de nadere stukken betreffende de opiumpacht in Nederlandsch Indië;

4°. de overeenkomst met den Zwitserschen Bondsraad tot verbetering van art. 7 der overeenkomst tot regeling der voorwaarden, waarop de zwitsersche konsulaire agenten in de voornaamste havens der overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten;

5°. de inlichtingen op het verslag der kommissie uit de Kamer betrekkelijk de overkomst met het zwitsersche bondgenootschap tot regeling der voorwaarden waarop de konsulaire agenten in de overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten;

6°. de overeenkomst met België nopens de vermindering der loodsgelden op de Wester-Schelde ter uitvoering van art. 5 van het verdrag van 12 Mei 1863 tot afkoop van den Scheldetol;

7°. de inlichtingen op het verslag der kommissie uit de Kamer betrekkelijk de overeenkomst met het hertogdom Nassau tot uitlevering van misdadigers;

8°. de overeenkomst met het groothertogdom Hessen tot regeling der voorwaarde waarop de konsulaire agenten in de overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten;

9°. de nadere inlichtingen over de genomen proeven met ijzeren [...]

Al welke konkluzien zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemmen werden goedgekeurd.

De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping uiteengegaan.

HILVERSUM, 17 Maart. Aan den nieuwen molen alhier had gisteren een vreemd voorval plaats. Bij het inspannen der zeilen had de knecht verzuimd den vang op den molen te leggen, welke alzoo in beweging geraakte. Meer dan 100 malen werd de knecht, op het midden van een der roeden zittende, meê rondgevoerd, tot zijn meester, van 's Graveland komende, hem ontdekte en den molen tot staan bragt. De knecht is er met een ligt kwetsuur aan de hand afgekomen. (*H.*)

BOEKEL, 17 Maart. Heden middag is in één der gebouwen van het huis Padua brand ontstaan, die, onder begunstiging van een fellen wind, spoedig toenam en stalling, bergplaats, huizing der knechten en de schuur met nagenoeg den geheelen veestapel en den ganschen oogst in weinige oogenblikken tot asch verteerde. Meer dan 20 stuks vee zijn door het vernielend element van 't leven beroofd. De schade is aanzienlijk en de oorzaak van den brand onbekend.

TILBURG, 16 Maart. Gisteren heeft op het station Rijen een droevig voorval plaats gehad. De persoon van A. E., alhier woonachtig, was des morgens met den eersten trein naar Rijen vertrokken en wilde met den middagtrein van daar herwaarts terugkeeren. Uit vrees van den trein te missen, had hij zich in het zweet geloopen. Hij kwam echter nog tijdig genoeg en nuttigde in de wachtkamer een glas water. Onmiddelijk werd hij ongesteld en was weinige oogenblikken later een lijk.

BEEST, 18 Maart. Vóór eenige dagen is in verschillende bladen gemeld dat de te Venlo gearresteerde kerkdief onder meer andere kerken ook de katholieke kerk alhier zou hebben bestolen; van zoodanige diefstal is hier intusschen niets bekend.

HOORN, 17 Maart. Op de markt alhier werden aangevoerd 30 stapels Kaas, wegende 5816 Ned. ℔. Prijs kleine Hooi *f* 28.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 18 Maart. *La France* zegt, dat Denemarken twee voorwaarden stelt tot aanneming van het voorstel betreffende eene konferentie, namelijk: 1°. dat Sleeswijk van Holstein gescheiden zal blijven, en 2°. dat de vijandelijkheden inmiddels niet geschorst zullen worden.

De *Pays* verzekert dat het kabinet Stockholm bevelen heeft gegeven tot eene bespoedigde voortzetting der krijgstoerustingen.

Een deensch koopvaardijschip, dat eene lading in had voor een engelsch huis, is bij Tenedos door een Oostenrijks oorlogschip genomen. De deensche gezant heeft hiertegen geprotesteerd, daar het opbrengen onwettig is, als zijnde het schip genomen in de turksche wateren. Naar men gelooft zal de Porte tusschen beide komen om het schip te doen vrijgeven.

— In de heden ontvangen brieven uit Konstantinopel van 10 dezer wordt het volgende gemeld:

De russische regering heeft bevelen gegeven om onmiddelijk uit Podolie en Volhijnie troepen naar de gallidische grenzen te doen oprukken.

— Volgens den *Constitutionnel* heeft de heer Frédéric Levy de kandidatuur in het vijfde onder-kiesdistrikt van Parijs bepaald aangenomen.

MARSEILLE, 18 Maart. Men spreekt van eene verklaring, houdende dat Engeland het in beslag nemen en verbeurdverklaren der kloostergoederen goedkeurt, behoudens schadeloosstelling.

LONDEN, 18 Maart. Lord Palmersto heeft in het Lagerhuis bij de beantwoording eener interpellatie, onder anderen aangetoond dat het zeer te betwijfelen valt of het tegenwoordig gezag in Sleeswijk en Holstein zich bevoegd zou kunnen achten tot eene bijeenroeping van de vertegenwoordigers dier hertogdommen.

DRESDEN, 18 Maart. Het *Dresdener Journal* van heden bevat een telegram uit Londen, meldende dat Denemarken het voorstel betreffende eene konferentie zonder wapenstilstand aanneemt, op den grondslag der onderhandelingen van 1851 en 1852; alsook dat Frankrijk zijne toetreding tot de zaak afhankelijk stelt van die van den duitschen bond. De *Weimar Zeitung* deelt hetzelfde mede.

HAMBURG, 18 Maart. Men vreest te Eckernforde een landing van deensche oorlogschepen. Dientengevolge zijn troepen derwaarts gezonden.

Uit het pruissische hoofdkwartier verneemt men, dat een uitval der Denen tegen Rackebull door de brigade Goeben is afgeslagen. De brigades Röder en Canstein, versterkt door het 3e bataillon jagers, hebben Oosteren-Wester-Duppel genomen. De pruissen verloren bij deze gelegenheid nog geen 100 man, terwijl van de Denen 300 man gevangen werden genomen.

STRAALSUND, 18 Maart. Gisteren heeft een zeegevecht plaats gehad tusschen pruissische en deensche oorlogschepen. De Pruissen deinsden eerst af toen de Denen, die inmiddels tot zeven bodems aangegroeid, ook nog door kanonneerbooten versterkt waren geworden. Beide de pruissische schepen, korvetten, zijn te Swinemunde binnen geloopen, ijverig vervolgd wordende. Een van de twee, de *Nymphe*, heeft twee, de andere, de *Arcona*, drie dooden, terwijl beiden te zamen negen gewonden tellen, onder welke de luitenant Berger zwaar. Er heerscht groote geestdrift bij de marine. Heden morgen heeft de deensche vloot naar Moen koers gezet.

MUNCHEN, 18 Maart. De Koning heeft heden den heer von Stockhausen, den niet-officiëelen vertegenwoordiger van hertog Frederik van Augustenburg, met hetzelfde ceremoniëel als bij de officiëele gezanten gebruikelijk is, ontvangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Maart. Gisteren is de kroonprins acht jaren oud geworden. Ter viering van dien verjaardag heeft de Keizer aan 78 maires en zeer veel militairen het ridderkruis van het Legioen van Eer, en aan een groot aantal soldaten de militaire medaille geschonken; ook de marine is met het Legioen van Eer bedacht. Voorts zijn weder 13 kinderen in het „weeshuis van den kroonprins" opgenomen, zoodat thans 372 weezen daar verpleegd worden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 16 Maart. De *Gen. Corresp.* heeft mededeelingen uit Turijn ontvangen, waarin gezegd dat het gerucht over het plotseling verdwijnen van Garibaldi zulk een vrees aan het hof had veroorzaakt, dat de minister van Buitenlandsche Zaken in last had gekregen aan de gezanten bij de vreemde hoven bekend te maken, dat dit verdwijnen niets gemeens had met regeringsplannen, en dat al de geruchten omtrent vijandelijke voornemens jegens Oostenrijk bezijden de waarheid waren. Intusschen wordt van een andere zijde verzekerd dat in het piëmontesche leger niets anders verwacht wordt dan het uitbreken der vijandelijkheden. De regering moet daarvan zeer goed onderrigt, en het leger in Italië op alles voorbereid zijn. Te Pordenone in het Venetiaansche zou een verschanst leger opgerigt worden, wijl men het niet voor onmogelijk houdt dat de Piëmontezen zullen beproeven in Oostenrijk te vallen zonder den vierhoek of Venetië aan te doen.

BERLIJN, 17 Maart. In goed onderrigte kringen alhier wil men weten, dat Denemarken het voorstel van Oostenrijk en Pruissen van 7 Maart in beginsel aanneemt, doch omtrent sommige punten nog ophelderingen wenscht.

De *Oest. Ztg.* meldt thans ook dat Denemarken het voorstel betreffende den wapenstilstand op den grondslag van den *status quo* aangenomen heeft, doch er overigens op rekent, dat de geallieerden hunne militaire operatien in Jutland niet verder zullen voortzetten. Te gelijk zou het hof van Koppenhagen verklaard hebben, dat zijne kruisers voortaan geene duitsche schepen meer lastig vallen of die opbrengen zullen.

De *Gen. Corresp.* zegt dat de wapenstilstand met Denemarken niet zoo stellig is als men dit beweerde. Denemarken zou dien slechts onder voorwaarde aannemen willen. De *Wiener Ztg.*, het officieel orgaan, zegt: „Wanneer Denemarken het voorstel tot wapenstilstand verwerpt dat, de beide duitsche groote mogendheden gesteld hebben, en die weigering bevestigt door zijne marine te laten handelen, zal niets kunnen beletten dat er afdoende maatregelen genomen worden. Men moet niet vergeten, dat wanneer in den aanvang de politieke eer dier beide mogendheden in het spel was, het nu hare militaire eer is die insgelijks daarbij betrokken is, en men beiden niet bloot stelt zonder vast besloten te zijn die met alle krachten, waarover men beschikt, te handhaven."

Een korrespondentie in de *Köln. Ztg.* uit Weenen wil intusschen met zekerheid weten dat het kabinet aldaar officieel de tijding uit Koppenhagen heeft ontvangen, dat de deensche regering genegen is op de voorgestelde grondslagen in onderhandeling te treden; van een wapenstilstand was nog geen spraak.

— Op den vooravond van een der groote verkenningen die te Duppel plaats hadden, zoo berigt men, bevonden zich een honderdtal pruissische soldaten, daartoe gekommandeerd, in een groote hoeve gelegerd. Zij waren Katholiek en verlangden te biechten. De beide geestelijken, die men hiervan verwittigd had, kwamen terstond en namen plaats, de een in een kamer der hoeve, de andere in een schuur, om aan het vrome verlangen van den krijgsman te voldoen. Alle soldaten verdrongen als het ware elkander bij deze zoo goed mogelijk ingerigte biechtstoelen. Ook een derde geestelijke kwam, vond nog vele penitenten, maar geen geschikte plaats om zich tot biecht hooren neêr te zetten. Een

majoor der troepen bedacht een middel. Hij plaatste een bank op den hof der hoeve, trok zijn degen uit de schede en, stak hem daarnaast in den grond. „Eerwaarde,” zeide hij, „daar hebt gij een steun voor uw arm, ik bid u mijn biecht te hooren. De officier biechtte aldus in de open lucht, te midden van zijne soldaten, die door het voorbeeld dat hun overste gaf niet weinig gesticht waren. Den volgenden morgen onder het heilig Officie, dat in de schuur gecelebreerd werd, naderden officieren en soldaten tot de H. Tafel. Vóór het gevecht begon steeg pastoor Muller met de stola gekleed te paard, reed voor de manschappen, hield een korte toespraak en verzocht hun neêr te knielen om gezamenlijk de generale absolutie te ontvangen. Terwijl ieder daar neêrgeknield lag en den priester antwoordde, naderde prins Frederik Karel met zijn gevolg, die zich met de grootste betuigingen van eerbied bij deze plegtigheid voegde, en vervolgens zijn vreugde te kennen gaf, dat hij bij deze openbare getuigenis van het geloof tegenwoordig geweest was.

— De *Freimaurer-Zeitung* van Leipzig die vóór eenigen tijd een groote vergadering van vrijmetselaars aangekondigd heeft, berigt nu dat die vergadering niet zal gehouden worden, omdat zulk een vergadering te zeer de geheimen der sekte verraden en daardoor nadeel aanbrengen zou.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 18 Maart.

Tarwe alleen gedaan: 128 ℔ o. b. Poolsche ƒ 290.

Rogge in loco stil: 1?3 ℔ Pruissische ƒ 184; 121 ℔ Tangareg ƒ 176; 125 ℔ Galatz ƒ 184; op levering vast: in Mei ƒ 160; Okt. ƒ 168, 169.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren in April ek. 69 ℒ. *Raapolie* op 6/w. ƒ 42; Vliegend ƒ 40¾; Mei ƒ 40 a 39½; Sept., Okt., Nov. en Dec. ƒ 41½ à ¼. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 39¾; Vliegend ƒ 38½; April en Mei ƒ 38 a ¼. Sept., Okt., Nov. en Dec. ƒ 38¼. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 42¼; Vliegend ƒ 41. *Petroleum* ƒ 35 de 100 kan. *Raapkoeken* de 1000 stuks ƒ 65 a 70; *Lijnkoeken* de 100 stuks ƒ 9½ a 14.

SCHIEDAM, 18 Maart. Rogge verkocht: 145/2 ℔ Libau ƒ 188 6/w. — Moutwijn ƒ 10.25; Jenever ƒ 15.75; Amst. Proef ƒ 17.— per Ned. vat zonder fust en zonder de belasting. Spoeling ƒ 2.10 per ketel.

MIDDELBURG, 17 Maart. Nieuwe Zeeuwsche Tarwe ƒ 8.30 a ƒ 8.—; Jarige Walchersche dito ƒ 8.20; Puike nieuwe dito ƒ 8.75 a ƒ 8.65, mindere ƒ 8.50 a ƒ 8.—. — Puike nieuwe Zeeuwsche Rogge ƒ 5.75. — Puike Winter-Garst ƒ 5.30; dito Zomer-Garst ƒ 5.20, voorts ƒ 5.— a ƒ 4.75. — Walchersche Bruineboonen ƒ 10.—; dito Paardeboonen ƒ 5.25; Zeeuwsche dito niet ter veil. — Walchersche Groene Erwten ƒ 7.25, niet kokende ƒ 6.—. — Koolzaad ƒ 1?.50.

Raapolie ƒ 41.—; Patentolie ƒ 43.—; Lijnolie ƒ 41.25 per vat op 6 w.; op kont. ƒ 1 lager.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55⅜	2/m. Livorno	ƒ 45⅜
Zigt	″ 56	2/m. Napels	″ 45⅜
2/m. Bordeaux	″ 55⅛	3/m. Petersburg	″ 162
½/m. ″	″ 55⅝	6/w. Weenen	″ 96
3/m. Madrid	″ 233	″ Augsburg	″ 99
″ Cadix	″ 233	″ Frankfort	″ 99¼
″ Sevilië	″ 231	2/m. Hamburg	″ 35 3/16
″ Bilbao	″ 231	Zigt ″	″ 35½
″ Lissabon	″ 41¼	2/m. Londen	″ 11.67½
″ Porto	″ 41¼	3/m. ″	″ —.—
2/m. Genua	″ 45⅝	Zigt ″	″ 11.78¾
		Rotterdam	″ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Maart. 2½ pc. België 60.—p, 4½ pc. id. 99.90, 5 pc. Metall. 60.25p, 5 pc. Nation. 66.75, 2 pc. Spanje 45.45g, 3 pc. id. 49.35g.

PARIJS, 18 Maart. 3 pc. Rente (open) 66.25, (slot) 66.15, 4½ pc. id. 93.—, 3 pc. Spanje —, 2 pc. id. —, Fr. Oost. Spoorweg 412, Credit Mobilier 1061, 5 pc. Ital. leening 68.20, Russ. Spoorweg —, Romeinsche leening —.

MADRID, 17 Maart. 3 pc. Spanje 52.15, 2 pc. id. 48.—.

LONDEN, 18 Maart. Consols 91¾, 1 pc. Ecuador —, 5 pc. Grieken 1824/25 24, Coupons 11⅝, 3 pc. Mexiko 45¼, N. Grenada (of afgest.) 14½, 2 pc. id. 30½, Uitgest. —, Landwarr. —, 3 pc. Portugal 1856 48⅜, id. 1862 48⅜, 4½ pc. Russen 1860 —, 5 pc. id. 1859 —, 5 pc. id. 1862 90⅞, 3 pc. Spanje —, 2 pc. id. 46¼, Amortisable 36¼, Coupons 13⅜, 6 pc. gek. Turken 54¾, 2 pc. Venezuela 24⅛, 6 pc. id. 1862 61, 1 pc. id. —, 2½ pc. Holland 64¼, 4 pc. id. —, 5 pc. Vereenigde Staten —, 6 pc. id. —, 7 pc. Illinois C. B. —, id. Shares —.

WEENEN, 18 Maart. 5 pc. Metalliek 72.30, 5 pc. Nationale 80.30, Bank-Aktiën 776, Noordbaan-Aktiën 179.80, Oost. Aand. 1860 93.30, Loten 1854 90.25, Crediet Loten 130.75, Loten 1864 —.—, Cred. Anstalt 183.70, Oost.-Fr. Spoorweg 191.75, Nieuwe Lombardo 250.—.

BERLIJN, 18 Maart. 5 pc. Metalliek 61¼, 5 pc. Nationale 68, Stieglo 5e serie 79⅜, id. 6e id. 91⅜, 5 pc. Russen 1860 88¼, 5 pc. N. Russen 54¾, 4½ pc. Pruissen 99½.

HAMBURG, 18 Maart. 3 pc. Mexiko 42⅞, 3 pc. Russen 53⅞, 3 pc. Spanje —, 2 pc. id. —, Vereins Bank 104½, Noord-Duitsche Bank 107.

FRANKFORT, 18 Maart. 5 pc. Metalliek 59, 5 pc. Nationale 65⅝, Oost. Aand. 1860 79, 3 pc. Spanje 49¼, 2 pc. id. 46.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			18 MAART 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	3½	pCt.	82		⅜	
Kanaal Noordzee	3	″		″		
Nederl. Bank	4	″		″		
Nederl., Werk. Schuld	2½	″	62 15/16	″	63	
Dito dito	3	″	76¼	″		
Dito dito	4	″	98 15/16	″	99	
Amortisatie-Syndikaat	3½	″		″		
Handelmaats. op rescontre			144¼	″	145¼	145
Dito à kontant	4½	″		″		
Dito Leening 1858	4	″		″		
Aand. Holl. Spoorweg.				″		
Leening idem	4½	″		″		
Dito dito	4	″		″		
Rijn dito	4½	″	106⅝	″		
Dito 2e Leening	4½	″		″		
Dito Aand. (Shares).				″		
Oblig. Centraalmaatsch.			114¾	″		
Aandeelen dito.				″		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	″		″		
Dito bij *Rothschild*	2½	″		″		
Frankrijk, Certifikaten	3	″		″		
Spanje, Obligatiën	2¼	″	45¾	″	45 15/16	45 15/16
Dito	3	″		″		
Dito Binnenlandsch	3	″	49¾	″	49⅞	49 13/16
Amortisable Schuld.				″		
Bewijzen Coupons.				″		
Portugal, Obligatiën	3	″	47⅛	″		
Dito 1856/1862	3	″	46 15/16	″	47 1/16	47
Dito 1863	3	″	47	″	N. Leen.	
Rusland, Obl. bij *Hope & Co.*	5	″	100⅞	″		
Dito dito 1828/29	5	″		″		
Certif. dito 1831/33	5	″		″		
Dito dito 1840	4	″		″		
Orig. 2e, 3e en 4e Leening	4	″	72⅜	″	72 7/16	72 7/16
Dito 5e dito	4	″		″		
Cert. 5de Serie	5	″	74⅞	″		
Dito 1855, 6de Serie	5	″	86 7/16	″	86½	
Dito Adm. te Hamburg	5	″	74¼	″		
Dito te Londen	5	″		″		
Dito dito	4½	″		″		
Dito dito	3	″		″		
Dito bij *Hope* 1860	4½	″	88¾	″		
Dito Leening 1862	5	″	86 11/16	″	86¾	
Inschrijv. in Assign.	6	″		″		
Certifikaten van dito	6	″		″		
Spoorweg-Aktiën	5	″	185½	″	185¾	185¾
Dito dito	4	″	159	″		
Hypotheek	4½	″	68½	″		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		ƒ	153¼	″		
Obligatiën	4	pCt.		″		
Spoorweg-Oblig.	4	″		″		
Pruissen, Obligatiën	4½	″		″		
Dito 1859	5	″		″		
Aandeelen 1854	3½	″		″		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll & Co.*	5	″	58½	″		
Dito dito	4	″	47	″		
Dito Metalliek	5	″	57⅛	″	57¼	57¼
Dito dito	2½	″	29⅝	″	29 7/16	29⅜
Dito Rente Amst.	5	″	80½	″	80 11/16	
Dito Nationale 1854	5	″	63 3/16	″	63½	63½
Weener Bank-Aktiën	3	ƒ	764	″	769	764
Dito Aand. fl. 250, 1839.				″		
Dito dito ″ 250, 1854	4	pCt.	238	″		
Dito dito 1860	5	″	467½	″	470	468½
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*		ƒ		″		
Beijeren, Spoorweg-Aktiën				″		
Italië, Certif. en Inschrijv.	5	pCt.	62½	″	62¾	62¾
Dito bij *L. & B.* en *B. & Z.*	5	″		″		
Zuid Spoorw.-Aandeelen	3	″	102½	″		
Denemarken, Obl. te Londen	3	″		″		
Dito dito	4	″		″		
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	″	98	″	98⅛	98
Dito 1839 ″ £ 100	5	″	97⅜	″		
Dito 1843 ″ £ 100	5	″		″		
Dito 1852/1860	4½	″	86⅜	″		
Peru, Geldleening 1862	4½	″		″		
Dito Fransche	4½	″		″		
Ecuador, Oblig. 1855	1	″		″		
Venezuela, Obl. 6 pCt. thans	2	″	23 3/16	″	23 5/16	
Dito Uitgestelde	1	″	11 13/16	″		
Dito Leening 1862	6	″	57½	″		
Dito dito uit de konversie	6	″	52¾	″		
Grenada, Obligatiën	2	″	29⅛	″		
Dito Gestempelde Werkelijke			14¼	″		
Dito Uitgestelde	1	″	8 11/16	″	8 13/16	8¾
Mexiko, Obligatiën	3	″	43⅛	″	43½	43 3/16

Illinois Spoorw.-Aand. 77¾, dito Oblig. Constr. Bons 7 pc. 70¾, ⅞, Galveston Spoorweg-Oblig. 8 pc. —, id. Stellen 8 pc. —, Louisiana 5 pc. 78, Vereenigde Staten 5 pc. 63⅝, ¾, id. 6 pc. 67, 1/16, ¼, id. 1874 5 pc. —, id. 1882 6 pc. 64½, ¾, 11/16, Griekenl., Oblig. Geldl. 1825 5 pc. 22⅜, 23, 22 15/16, Turkije, Binnenl. Oblig. 6 pc. 50½, ⅞, ¾, dito Cert. te Amst. 6 pc. 140½, 141, Holl. Rijn. 78¾, Nat. H. B. 99 3/16, Ohio 58, Hand. en N. H. 106, Gek. 17, ⅜, 17, Bew. Mexiko 11¾, Hekt. 79½, 82, N. Braz. 85 11/16, ⅞, Landw. 7 7/16, ½, Loten 181, 1864 98¾, ½, Coup. 3 3/16, ¼, 5 pc. Divers d. 56½, ⅝.

Van Binnenlandsche fondsen waren Aandeelen Handelmaatschappij op nieuw williger gestemd. Van de Buitenlandsche hebben Mexikanen eene achteruitgang ondergaan van 1 pc., Turken daarentegen waren meer gewild, Amerikanen prijshoudend. Geld op Prolongatie was ruim te verkrijgen en werd ½ pc. lager afgegeven.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 5, ½ pCt., Diskonto 5 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 19 Maart tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. —, Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. —, Rusland, Oblig. bij Hope en Co. 5 pc. —, Certif. 1855, 6de serie 5 pc. —, Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 56 13/16, dito 2½ pc. —, dito Rente Amst. —, dito Nationale 1854 5 pc. 63¼.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 19 Maart. Olsen, Medea, Osterisoer.
HELVOET, 18 Maart. Turner, Fortitude, Fowey.
BRIELLE, 18 Maart. Cologne, (st.), Londen.
BROUWERSHAVEN, 18 Maart. Koning, Kosmopoliet, Batavia n. Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 18 Maart. Borst, Catharina Cornelia, Havana.
HELVOET, 18 Maart. Hermanns, Sirene, Philadelphia.
BRIELLE, 18 Maart. Prins van Oranje, (st.), Duinkerken.
BROUWERSHAVEN, 18 Maart. Giesse, Grootmeester Nationaal, Strang van Hees, Oranje-Nassau, en Brem, Julie, alle 3 (v. Rott.) Batavia.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte ARNHEM, 18 Maart 2 el 5 p. 6 duim.
KEULEN, 18 ″ 10 vt. 0 duim.

Ontvangen voor Z. D. H. den Aartsbisschop van Jeruzalem: Van N. N. te Helmond. ƒ 20.—

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene, doch doode, *DOCHTER*, M. M. VAN ELWE, van Balen.
AMSTERDAM, 19 Maart 1864. (3303)

(3305) Op den 15 Maart 1864, overleed te *Zevenaar*, na voorzien te zijn met de H. Sacramenten der stervenden, de Zeer Eerwaarde Heer G. MULDER, sedert October 1861 rustend Pastoor der Parochie Oud-Zevenaar, in den ouderdom van 84 jaren en 7 maanden.
In 1807 benoemd tot Pastoor der Parochie Oud-Zevenaar, was Z. Ew. sints een reeks van 54 jaren de ijverige en trouwe Herder dier Parochie — een ware vriend — en raadsman van velen in deze streek.

(3280) Die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, Boeken of andere waarde onder zich hebben van wijlen den Wel-Eerwaarden Heer J. J. C. H. VAN GULICK, in leven Kapellaan te *Drunen*, gelieven daarvan vóór 1 April 1864 opgave te doen aan
den Executeur-Testamentair,
JOS. VAN GULICK VAN PELT, te 's *Bosch*.

(3317) Om dadelijk in dienst treden, wordt gevraagd een bekwaam **Banketbakkersbediende**, best goed ervaren in het Pan-werk. R. K. Godsdienst. Adres *franco* brieven of in persoon, bij den Boekhandelaar H. J. VAN WEES te *Breda*.

(3322) Tegen Mei, Julij of Augustus verlangt een **R. C. Burger Meisje**, thans nog in betrekking, eene andere Conditie, als **Kinderjuffrouw**, Adsistentie in de Huishouding of in een Winkel. Hierop reflecterende adressere men zich met *franco* brieven onder de letters A. M. bij de Boekhandelaars HERMs. COSTER & ZOON te Alkmaar.

Wordt gevraagd tegen 1° Mei 1864, te Arnhem, een Geldersche of Overijsselsche **R. K. Keukenmeid**, van goede getuigschriften voorzien. Adres onder Letter L. bij den Boekdrukker JOSUÉ WITZ te Arnhem. Brieven *franco*. (3319)

MAGAZIJN KEIZERSHOF.

Een groot en rijk assortiment **Châles en Châles-Longs**, de nieuwste **Zijden en Fantaisie stoffen** zijn ontvangen bij
(3326) SCHADE & OLDENKOTT.

Openbare Verkooping.

De door den Notaris H. W. METMAN te *Wateringen* op *Woensdag* den 16 Maart 1864, in het Logement „*Overheide*” te *Monster*, geveilde

Onroerende Goederen,

zijn bij die Veiling, met de later daarop genomene Verhoogingen, slechts gebragt, als:

Het Perceel N° 1 op	ƒ	8250.—
″ ″ ″ 2 ″	″	5650.—
″ ″ ″ 3 ″	″	7150.—
″ ″ ″ 4 ″	″	5500.—
″ ″ ″ 5 ″	″	2000.—
″ ″ ″ 6 ″	″	2250.—
En alzoo te zamen op	ƒ	30.800.—

De finale Verkoop blijft bepaald op *Woensdag* den 23 Maart 1864, des voormiddags ten elf ure, ter plaatse voornoemd, wanneer gemelde Perceelen, eerst ter verhooging zullen worden aangeboden, en daarna eerst ieder afzonderlijk en vervolgens in der combinatie worden *afgeslagen*.

Ook tusschentijds zullen verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.
(3316)

BELANGRIJKE VERKOOPING.

De Directie der derde Bedijking tot Droogmaking van Polder *Bosenhoven*, onder Mijdrecht, zal ten overstaan van de aldaar gevestigden Notaris J. C. VAN DER HEYDEN, op Woensdag den 20 April 1864, des voormiddags ten 10 ure precies, en zoo noodig den volgenden dag, in het Logement te Mijdrecht, bewoond door J. DRUIJF, in 95 perceelen en 27 massa's publiek doen Veilen en Verkoopen:

De onlangs drooggemaakte Landen en Ringdijken der bovengemelde Bedijking, te zamen ter grootte van **734 Bunders 44 Roeden 11 Ellen.**

De Catalogussen der te verkoopene Perceelen, tevens bevattende de Verkoop-voorwaarden en de Kaart van het te verkoopene, zullen gedurende vier weken vóór den Verkoopdag op *franco* aanvrage en tegen betaling van *f* 1.— ten behoeve der algemeene armen van Mijdrecht, verkrijgbaar zijn ten Kantore van bovengenoemden Notaris VAN DER HEYDEN, alwaar ook in tijds een afschrift der Memorie van Lasten, met de daartoe betrekkelijke stukken ter lezing zal liggen en dagelijks, uitgezonderd des Zondags, nadere informatiën te bekomen zijn. (3282)

(3320) De Notaris PLIESTER te *Zevenaar*, zal op Woensdag den 30 Maart e. k. des voormiddags om 11 uur, ten Huize van J. F. COURTOIS te Duiven, de laatste *VEILING* houden van de volgende Onroerende Goederen, te weten:

1° Een **HUIS**, gelegen in het dorp Duiven, aan den grooten weg van Arnhem naar Zevenaar, met Tuin en Boomgaard, in 1861 zeer hecht gebouwd en tot Kostschool ingerigt, en met succes gebruikt geweest, doch ook zeer geschikt voor **Heerenhuis** of ook voor eene **Fabriek**, groot 29 Roeden, ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 8000.

2° Een stuk **BOUWLAND**, aan het vorige Perceel gelegen, groot 35 Roeden 85 El, ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 1090.

De Massa dezer beide Perceelen ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 9800.

Nadere inlichtingen bij voormelden Notaris.

Men vraagt tegen Mei e. k., of om dadelijk in betrekking te treden, in eene **Kock- en Banketbakkers-Affaire**, eene **WINKELJUFFROUW**, R. C. Godsdienst, om ook tevens in de Huishouding te assisteren, die in zoodanige bezigheden is werkzaam geweest, niet beneden de twintig jaren oud.

Reflecteerenden adresseren zich met *franco* brieven, onder A. N., met opgaaf waar laatst gewoond, aan den Boekh. W. EEKEMA te *Leeuwarden*. (3325)

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

te geven ten voordeele

VAN HET

ST. ALOYSIUS-GESTICHT,

op Donderdag, den 31n Maart 1864.

in de groote Zaal van het PARK,

ONDER DE LEIDING VAN DEN HEER

H. J. J. VAN BREE.

EN MET MEDEWERKING VAN:

Mejufvrouw J. WEYRINGER (Sopraan-Zangeres aan de Hoogduitsche Opera te Rotterdam).
" C. FROSCHART (Sopraan).
" M. W. [illegible] (Dilettante, Alt).
Den Heer OTTO (Solo-Tenoor van het Domkoor te Berlijn).
" BEHR (Bas-Zanger te Bremen).

Eerste Deel.

1. **Symfonie** (Jupiter) . . . . W. A. MOZART.
2. **Zigeunerleben** . . . . R. SCHUMANN.
3. **Hymne** . . . . H. J. J. VAN BREE.

Tweede Deel.

4. **Stabat Mater** . . . . G. ROSSINI.

(*Aanvang ten Zeven Ure*).

Entrée-Prijs *f* 1.99. Gelegenheid tot inteekening bestaat bij de Muziekhandelaren TH. ROOTHAAN & Co. (Singel) en THEUNE & Co. (Kalverstraat).

Boekjes, inhoudende den oorspronkelijken tekst der voor te dragen Zangstukken, benevens eene Nederlandsche overzetting, zijn voor 25 Cents verkrijgbaar bij den Boekhandelaar H. A. ZWEERS, Singel bij de Munt D 156. (3121)

TE HUUR (3327)

te *Driebergen*, aan den Straatweg zeer nabij het Station van den Rijn-Spoor:

EEN BUITENVERBLIJF,

bevattende drie **Beneden-** en vijf **Bovenkamers, Keuken, Kelder** en verdere gemakken, benevens eene **Schuur**, tegen den Huurprijs van ***f* 500.—**.

Adres met *franco* brieven onder Letter F. in den Kantoorboekhandel van Wede J. ELLERMAN te Amsterdam of in persoon bij den Heer J. A. P. DE BRUIN, Rentmeester te Rijsenburg. (3327)

R. K. Theologische Boekhandel

VAN

G. MOSMANS,

Groote Markt te *'s Bosch.*

(Dépôt van het Huis H. GOEMAERE te Brussel)

Bij bovenstaande ontvangen eene **fraaije collectie Hollandsche en Fransche Kerkboeken**, met en zonder Sloten, in *Ivoiren*, *Schildpad* en *beste Lederen Banden*, alsmede zeer schoone **Communieplaten, Rozenkransen, Kruisjes**, etc., *Zilveren en andere soorten.* Zeer geschikt voor de eerste H. Communie.

De Meesteres der Novicen, toegelicht nopens hare pligten, leiding en regel van bestuur, door den Eerw. Heer Leguay, 1 deel in 18°, in het hollandsch vertaald door N. A. Jansen, Pr. . . . . . *f* 0.80

Goddelijke Liefdeschichten, of beweegredenen van God lief te hebben, verklaard en uitgelegd in 31 Meditatiën, getrokken uit de werken van eenige schrijvers der beroemde Societeit van Jesus, uit het Italiaansch door N. A. Jansen, R. K. Pr. 1 Deel in 18° *f* 0.90

Ter perse:

Leven van den H. Vincentius a Paulo, Stichter en eerste Overste van de Congregatie der Missie en van de Zusters van Liefde, door Lodewijk Abelly, Bisschop van Rodez. Uit het fransch vertaald door N. A. Jansen, R. K. Pr. 3 Deelen, gr. 8° van circa 25 vel druks. Per deel . . . . *f* 2.—

Het Eerste Deel zal medio April verschijnen. (3248)

(3318) Bij JOSUÉ WITZ, Boekdrukker te *Arnhem*, en B. LENFRING, Boekhandelaar te *Amsterdam*, ziet het licht:

DE OPSTAND

DER

NEDERLANDEN TEGEN SPANJE.

EENE GESCHIEDKUNDIGE BESCHOUWING.

Groot 54 bladz. in 8vo. Prijs **50 Cents.**

Deze Brochure, bij uitstek belangrijk voor HH. Onderwijzers en alle Beoefenaars der Vaderlandsche Geschiedenis, wordt niet algemeen in commissie gezonden, maar is op aanvrage verkrijgbaar.

BOEKHANDEL: C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Aan HH. Inteekenaren verzonden:

HET NIEUWE TESTAMENT

ONZES

HEEREN JESUS CHRISTUS,

volgens den latynschen tekst der Vulgaat in het Nederduitsch vertaald en in doorloopende aanteekeningen uitgelegd door

J. T. BEELEN.

5de Stuk. Brief van den H. Paulus aan de Romeinen *f* —.80
Prijs der 5 Stukken . . . . . . " 5.50

REVALENTA ARABICA.

Een boer hier uit de omstreken meldde mij jl. Marktdag, dat hij vier maanden aan slechte spijsvertering leed, waardoor hij zeer verzwakte. Door het gebruik van vier Bussen **Revalenta**, die hij bij mij kocht, kan hij thans weder alle spijzen gebruiken, waardoor hij in staat gesteld is zijne vroegere bezigheden te kunnen hervatten.

MEPPEL. [illegible]

DU BARRY'S REVALENTA

is een zacht, inwikkelend middel, dat alle irritatie tegengaat, in de vochten voorhanden scherpte en bederf verwijdert, de ingewanden versterkt en de noodige afzonderingskracht geeft, waardoor de sappen gezuiverd en het geheele ligchaam gezond wordt.

Maag- en onderbuikskwalen, koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zeeziekte, stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking en alle andere ziekten, die door abnormalen toestand der spijsverteringswerktuigen ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door DU BARRY'S REVALENTA.

Vrij algemeen verkeert men in het denkbeeld, dat de **REVALENTA** *een* DUUR *geneesmiddel is; wij wagen het te beweren, dat zij* NIETS *kost, en gelooven dat men onze meening niet onjuist vinden zal als men aanneemt, dat het een Voedingsmiddel is, en een ontbijt van Revalenta een ander ontbijt vervangt, dat wel niet minder kosten zal. Als tusschenuurtje, middagmaal en avondeten zal het in de meeste gevallen zelfs eene besparing zijn,* DAAR EEN LEPEL **REVALENTA**, CIRCA 10 CENTS KOSTENDE, GOED GEKOOKT, EEN GROOT BORD SOEP GEEFT.

Men kan dus met regt zeggen, dat de Genezing door REVALENTA **NIETS KOST.**

De Echte **REVALENTA** van de Heeren BARRY DU BARRY & Co., 77, Regentstreet, Londen, wordt alleen verkocht door het **VERKOOPHUIS** en deszelfs Dépôts.

De prijs is:	1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
	f 2.—	*f* 3.50	*f* 8.—	*f* 16.—

Men lette er vooral op, dat iedere Bus tot waarborg der echtheid, door „F. VON WINDHEIM & Co., VERKOOPHUIS," geteekend is.

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts. (3328)

Bij ***Gebr. J. & H. VAN LANGENHUYSEN*** te *'s Hage* en voor ***Noord-Brabant*** en ***Limburg*** bij ***G. MOSMANS***, Markt te *'s Hertogenbosch*, is verschenen en is alom verkrijgbaar:

DE GOEDE WEEK.

Uit het Roomsch Missaal overgezet, en met eene toelichting der Dienst van elken dag,

alsmede sommige aanteekeningen op tekst en rubriek ten nutte der Geloovigen opgehelderd door

J. P. GÖRTZ,

Pastoor te Oud-Ade.

Tweede Druk; herzien en met **Mis-, Boete-, Communie- en Lijdensgebeden vermeerderd.**

Boekdeel in 8° van 23 vel druks, in netten linnen band. Prijs ***f* 1.30.**

☞ De tweede druk van dit **degelijk Boek**, waarvan een zeer groote oplaag spoedig was uitverkocht, zal in menig opzigt boven den eersten druk er van de voorkeur verdienen. 't Werd door den schrijver niet slechts herzien en nog met aanteekeningen vermeerderd; maar 't is ook door een aanhangsel van Gebeden zoo geriefelijk gemaakt, dat men geen ander Kerkboek de gansche Heilige Week zal behoeven. Men vindt er in o. a. Misgebeden van den Kard. BONA, Boetegebeden uit de H. Schrift en St Augustinus, eenen Kruisweg naar dien van den Zal. Leonardus à Portu Mauritio enz. De *Toelichtingen* staan ook in een geheel nieuwe, fraaijere letter gedrukt, nogtans is de **Goede Week** zonder prijsverhooging verkrijgbaar. (3264)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.

Bijvoegsel van DE TIJD, Noord-Hollandsche Courant van 21 Maart 1864.

Het komplot der vier Italianen tegen het leven des franschen Keizers levert aan de pers voortdurend stof tot velerlei beschouwingen. Een der bladen wijst op een werk van graaf Lubienski in 1852 verschenen, den titel voerenden van *Oorlogen en revoluties in Italië* in de jaren 1848 en 1849, waarin de antecedenten van Mazzini besproken worden. Genoemd werk bespreekt eerst de vrijmetselarij en hoe deze, uit Engeland over geheel Europa verspreid, de goddelooze wijsbegeerte der achttiende eeuw waardig ter zijde stond om het politiek en godsdienstig gezag te ondermijnen, alsmede het huisgezin en den eigendom te vernietigen. Na aangetoond te hebben hoe de geheime sekte hare plannen uitvoerde, wijst de geleerde schrijver op de verschillende veroordeelingen door de Kerk tegen haar uitgesproken, en wel voornamelijk op de veroordeeling van Paus Clemens XII in 1738, op die van Benediktus XIV in 1751 en van Pius VII in 1808 en 1821. Volgens hem ondergingen de loge hare grootste verandering door de volgelingen van Weishaupt, hoogleeraar in de regten te Ingolstadt, welke zijne dwalingen van een deensch koopman, die langen tijd in Egypte had doorgebragt, had ingezogen. Het bedorven genie van Weishaupt sleepte vele mede, en de groote vergadering van vrijmetselaars uit alle oorden werd in 1780 te zaam geroepen en het jaar daaraanvolgende gehouden. Weishaupt zwaaide in het geheim den schepter over Europa, en de vorsten, verblind, bemerkten den afgrond niet die onder hunne troonen gegraven werd; integendeel zij begunstigden de vorderingen der anarchie. Vóór de fransche revolutie bedroeg het getal vrijmetselaren in Europa een millioen, van welke de grootste helft zich in Frankrijk bevond, en reeds 20 millioen franken in kas had. De misdaden, toen bedreven, waren niets anders dan de beginselen der vrijmetselarij in beoefening gebragt. Die noodlottige gebeurtenis werd in de achttiende eeuw voorafgegaan, door het magnetismus van Mesmer, door dergelijke bewegingen in 1770 in Zwitserland, door de boerenkrijg, door de oostenrijksche bureaukratie in Bohemen in 1766 en 1775 en in Transylvanië in 1784 verwekt. De vernietiging van het aanzien en den invloed van den adel, als steun van den troon, en de verdelging der monarchie, als de verdedigster van het altaar, waren en zullen immer het doel der geheime genootschappen zijn. De heer Lubienski toont dit aan en licht dit van alle zijden toe. De fransche troepen slaagden daarom alleen zoo wel in Oostenrijk, omdat daar geheime genootschappen waren ingevoerd. Later werden deze zich tegen Napoleon, door de hand van den sluipmoordenaar Frederik Stobs. De duitsche vorsten hadden toen de dwaasheid de geheime genootschappen als bondgenooten aan te nemen en verleende kracht aan den *Tugendbund*, later door de *Burschenschaft* vervangen, dat in 1827 op de bijeenkomst te Wartburg met eede bezwoer het werk van Luther in de politieke wereld voort te zetten.

Na de invoering der vrijmetselarij in Rusland onder Catharina nagegaan te hebben, van welker overblijfselen Muravieff zich zoo goed voor zijne zamenzwering wist te bedienen, welke in 1825 uitbarstte, komt hij aan de vestiging der loges in Italië, welke tijdens de fransche overheersching daar tot groote ontwikkeling kwamen. De onderkoning Eugène Beauharnais was er lid van, en de sekte gevoelde zich weldra zoo magtig dat de publieke ambten aan hare volgelingen moesten gegeven worden. Bij den val van Napoleon ging deze sekte in onderscheidene genootschappen op, waaruit later het eedgenootschap der Carbonari ontstond. Dit genootschap ontstond in Calabrië en ontleent zijn naam aan de werklieden, die in de eenzame bosschen kolen branden en door hunne afgezonderde leefwijze vele zonderlinge gebruiken en zeden aangenomen hebben. De statuten der Carbonari hebben met die der vrijmetselarij groote overeenkomst. Wat bijzondere vermelding verdient, is dat de straf des doods bepaald is voor hem, die ongehoorzaam wordt of zich aan indiskretie schuldig maakt door geheimen te openbaren. Het belagchelijke doel dat zij beoogen, is de eenheid van Italië.

De schrijver toont vervolgens aan hoe de sekte in Italië heeft gewoeld, vooral in Napels, tijdens Maghella minister van Policie was, onder het bestuur van Koning Joachim Murat. De Bourbons wilden later den invloed der Carbonari fnuiken, en begunstigden een ander genootschap, waarvan Canossa, minister van Policie, het hoofd was. Deze minister viel en met zijn val hernam het Carbonarisme het verloren terrein. In 1820 had het reeds de militaire revolutie van Avellino bewerkt, waarbij de Koning tot een konstitutie gedwongen werd, op de leest als die van Spanje geschoeid. Zij hadden hier weinig vreugde van, want, door de Oostenrijkers geslagen bij Rieti, werd de oude regeringsvorm hersteld. Nu volgden de revolutiën en woelingen in Piëmont, waarvan Menotti een der hoofdleiders was, en die in den Kerkelijken Staat mede door Oostenrijk en eenige romeinsche vrijwilligers bedwongen werd.

In Frankrijk had in dien tijd het genootschap reeds vertakkingen en werd het gesteund, terwijl een jong carbonari uit Genua, Jozef Mazzini, die verbannen was, van de zwitsersche gastvrijheid gebruik maakte, om een nieuwe vereeniging onder den naam van het jonge Italië te vormen. Dit genootschap moest een tak uitmaken van een genootschap van meerdere uitgebreidheid, het jonge Europa genaamd. Het verschilde van het carbonarisme, vooral in godsdienstige beginselen. De carbonari beleden onverschilligheid in het stuk van godsdienst, of liever het materialisme van Voltaire. Mazzini maakte het anders. Hij stelde een politieke geloofsbelijdenis op, een protestantsch Pantheïsme, wat in zijn geschrift: *Pligten van den mensch*, voorkomt. „God," zegt hij, „bestaat omdat wij bestaan. Hij is in ons geweten, in het geweten der menschheid, in het heelal dat ons omringt...... Gij aanbidt hem zelfs zonder hem te noemen, telken reize wanneer gij uw leven en het leven van de personen die om u zijn, gewaar wordt..... om u te vrijwaren tegen eene groote en verderfelijke dwaling, zoo als het Atheïsme..... Die dwaling bestaat in de meerdere of mindere scheiding van God, van zijn werk, van de aarde..... De menschheid is het levend woord van God..... God neemt in den mensch achtereenvolgens vleesch aan." Deze geloofsbelijdenis van den goddeloozen tribuun geeft den sleutel, zegt de schrijver, tot zijne opgeblazen en verwaande redevoeringen. De revolutie op allerlei wijzen te verspreiden, noemt Mazzini pligt en de zending van een deugdzaam man, daar hij het Opperwezen op de wijze van Robespierre aanbidt.

Verder doet de schrijver nog andere dwaze stellingen van dit verward Pantheïsme van Mazzini uitkomen, waarbij hij gewoonlijk uitdrukken aan de H. Schrift ontleent, om daarin zijn helsche leer te wringen. De vereenigingen, het jonge Duitschland, het jonge Polen kregen het aanzijn, waarvan twee der eerste oprigters Nast en Stromayer vermoord werden op bevel hunner vereeniging. In 1835, werd Lessing insgelijks vermoord. Inmiddels namen de genootschappen toe in leden, vooral onder den studeerenden en den werkenden stand, ofschoon beiden dikwijls droevige ervaringen kregen. Zwitserland vooral werd in het algemeen verderf medegesleept. Aan het slot van het werk worden nog de statuten van het genootschap, het jonge Italië, besproken, alsmede de wapenen waarvan elk lid moet voorzien zijn, bestaande in een geweer en dolk. Volstrekte gehoorzaamheid aan de hoofden van het genootschap is een eerste vereischte; ontdekking van geheimen wordt met den dood gestraft. Een geheime regtbank wijst de veroordeelden aan de benoemde beulen aan. Weigert men de plannen van het genootschap uit te voeren, ook dan is de straf des doods het onverbiddelijke vonnis. In Duitschland maakte de vereeniging steeds groote vorderingen. Strauss werd door invloed der geheime genootschappen als professor naar Zurich geroepen; hij leeraarde dat J. C. nooit bestaan had.

De boeren over zijne godslasteringen verontwaardigd, verjoegen den godslasteraar. Het genootschap nam geduchte wraak. Jozef Leu viel door het staal van den sluipmoordenaar. Mazzini nu in Londen gevestigd bestuurde alles en beheerschte geheel en al de klub te Bern. Door den dolk wist hij overal vrees en schrik te verspreiden en wel voornamelijk in Italië. In Frankrijk echter minder, doch daarvoor werd hij in Engeland schadeloos gesteld.

Onderscheidene dergelijke feiten worden verder door den heer Lubienski aangehaald, alsmede de vonnissen die door de geheime regtbank van het genootschap het jonge Italië uitgesproken werden over Emilani, Scuriatti, Lazzoneschi en Adriani, die wel de tyrannen bestrijden, maar geenszins de bloedige theoriën van het genootschap aannemen wilden. Mazzini kwam opzettelijk van Genua om het doodvonnis over de beide eersten uit te spreken, wat te Marseille plaats vond. Men vergaderde in den nacht ten huize van een der leden. Emiliani en Scuriatti werden tot den dood gedoemd en konden zich, afwezig zijnde, niet verdedigen. Het vonnis werd door Mazzini als prezident en door zekeren la Cecilia als sekretaris onderteekend. De veroordeelde woonden te Rhodez, waarom den prezident van het genootschap aldaar bevolen werd, vier voltrekkers van het vonnis te benoemen, die het binnen den tijd van twintig dagen uitvoeren moesten; weigerden zij, zoo waren zij mede des doods schuldig. Emiliani werd door zes zijner landslieden en medeleden van het genootschap ellendig met dolksteken getroffen, doch niet gedood. De moordenaars werden gegrepen en de zaak kwam voor de regtbank. De schuldigen werden tot 5 jaar opsluiting veroordeeld. Doch Emiliani nog geheel lijdende ontkwam niet aan het vonnis van Mazzini. Van de regtbank komende werd hij, vergezeld van zijn vrouw, wier hulp hij behoefde, bij het uitgaan van een koffijhuis, waar hij van zijn vermoeidheid had moeten uitrusten, door zekeren Gaviali vermoord die hem een dolk in de borst stak, een tweede dolksteek trof zijn vriend Lazzoneschi die zich bij hem bevond. De moordenaar zou het ontkomen zijn, hadden hem niet eenige jongelieden gegrepen die hem waren nagezet. De schrik voor de geheime regtbank was zoo groot dat bij hunne begrafenis geen Italiaan zich durfde vertoonen.

Onderscheidene personen waren later het slagtoffer van Mazzini, die tot alles het wachtwoord geeft, zich op alle punten bevindt, en nog als een tijger van tijd tot tijd naar Zwitserland terugkeert om zijn werk, de vernietiging der maatschappij, koelbloedig voort te zetten.

Bij zoo heerlijk een optreden in de ernstige kunstwereld, als wij vóór eenige dagen in het Odéon zagen, moet een uitzondering op onzen regel gemaakt worden. Wij moeten met een enkel woord gewagen van onze stadgenoote mej. M. C. E. Kersjes, die hare studiën met een buitengewoon succes in Duitschland voltooid heeft en nu aan haar vaderland komt bewijzen, wat haar zangmeester Ernst Koch getuigt, dat „Fraulein Kersjes sehr musicalisch, sehr talentvoll ist;" dat „ihre Stimme die Fülle des Tones, Egalität und Wohllaut hat;" dat „sie die Cantilene sehr schön singt," en dat „die Coloratur klar und der Triller vortrefflich ist." In koncert en oratorio zal zij als soprano hare talenten aan Neerlands kunst en kunstvrienden wijden; als onderwijzeresse in de zangkunst, zal zij anderen voortzetten op den weg der meerdere muziekale ontwikkeling. Over de degelijkheid harer methode is door het uitgelezen en talrijk gehoor van dien avond in het *Odéon* een allezins gunstig oordeel uitgesproken. Vooral zij die verleden jaar deze stem gehoord hebben en ze ook nu hoorden, stonden over de alles belovende uitvoering van de zoo verscheiden stukken van het breedvoerig programma verbaasd.

Het „Höre Israël," uit den Elias van Mendelssohn, het „Nun beut die Flur" uit de Schöpfung van Haydn, het koncert-aria: „O adorabile voce," van Radicati en het „Verstossen" uit Schumann's Paradies und Peri, bewezen ons hoe helder, hoe vloeijend, hare buigzame en klankrijke stem de verscheiden registers der sopraanstem doorloopt; even als ons de liederen, het Sonntagslied van Mendelssohn, het „in 's Freie" van Schumann, en „Op een Lentedag" van Verhulst bewezen dat zij ook op dit gebied een eerste plaats te gemoet treedt. Hare voordragt heeft niets van dat pretentieuze, wat opera-zangeressen zoo dikwijls eigen is, maar veel edele eenvoudigheid en bescheidenheid, waaraan toch geen warme en veroverende gloed ontbreekt. Hare uitspraak doet zeer duidelijk den tekst verstaan.

— Wij vernemen met genoegen dat verscheidene kunstlievende dames door Mej. Kersjes in hare methode willen ingeleid worden en gedurende eenige weken, een uurtje gaan besteden aan het hooren van haar zang en les en pianospel. Aan haar en aan de jeugdige Viotta's zij alle geluk; aan de HH. die de kwartetten zoo meesterlijk uitvoerden en den zang begeleidden; vooral aan de kommissie en haren vertegenwoordiger D[r] Heije zij de welverdiende eer en dank gebragt.

Werd er gedurende vele jaren ten voordeele van de armen der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo een koncert gegeven, dat niet alleen door de goede opbrengst, maar ook door de zeer verdienstelijke uitvoeringen een gunstigen naam verwierf, — dit jaar heeft zich een kommissie gevormd, die zich voorstelt een koncert te geven ten voordeele van het S[t] Aloysiusgesticht op Donderdag den 31 Maart aanst. in de Parkzaal. Het zal ieder bekend zijn hoe dit gesticht in hooge mate de grootste ondersteuning noodig heeft, en wij mogen dus met grond veronderstellen, dat de groote zaal van het Park dien avond veel bezocht zal worden; niet alleen het goede doel dat beoogd wordt kan een aanbeveling zijn om voor dit koncert in te teekenen, maar ook kunstenaars-namen als die van mejufvrouw J. Weyringer (sopraan-zangeres aan de hoogduitsche opera te Rotterdam), mejufvrouw C. Froschart (sopraan), onze gunstig bekende dilettante mejufvronw M. W**, en van de heeren Otto (solo-tenor van het Domkoor te Berlijn), en Behr (bas-zanger te Bremen), die allen hun medewerking hebben toegezegd, en het waarlijk belangrijke programma dat bestaat in: Symfonie (Jupiter) van Mozart, het Zigeunerleben van Schuman, de Hymne van H. J. J. van Bree, en het Stabat Mater van Rossini, zal met regt een aansporing zijn voor een ieder, die de kunst en het weldoen liefheeft.

De Hymne van onzen begaafden stadgenoot, den heer H. J. J. van Bree, die de leiding van het koncert bereidwillig op zich genomen heeft, is een nieuw, nog nooit uitgevoerd werk, waarmede zeker velen zullen wenschen bekend te worden, die belang in onze vaderlandsche toonkunst stellen.

VERVOLG DER ADVERTENTIEN.

(3290) Met Mei e. k. verlangt men in de nabijheid der stad Leiden eene **DIENSTBODE**, van de R. C. Godsdienst (liefst van buiten of het platte land) welke Koken en Huiswerk verrigten kan, van goede getuigschriften voorzien, tegen een inkomen van minstens ƒ 100. — Adres met *franco* brieven onder letter W. H. bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, Breedestraat te Leiden.

(3311) De betrekking van **Genees-, Heel-** en **Verloskundige**, in de gemeente Hoogland, provincie Utrecht, vacant zijnde, worden Solicitanten, naar die betrekking uitgenoodigd, met overlegging van de noodige bewijzen zich vóór den 31n Maart aanstaande in persoon of met *franco* brieven aan te melden, bij den Burgemeester der gemeente. Het tractement aan die betrekking verbonden bedraagt Een Honderd Tachtig Gulden.

BOEKHANDEL van J. BEERENDONK te *Amsterdam.*

***De Spiegel der Godvruchtige Zielen*,** door Mgr. F. J. van Vree, in leven Bisschop van Haarlem . . . . *f* 0.35

C. S. REINHOLD. ***Leve Vader Pius*,** Lied (voor eene zangstem met begeleiding van Forte-Piano) *f* 0.40

***Mis- en Vesperboekje*,** bevattende de bekendste kerkgezangen, vóór, onder en na de *H. Mis*, alsmede onder de *Vespers* en de *Completen* . . . *f* 0.30

Novene ter eere van de ***O. L. v. Ontvangenis*** der ***H. Maagd Maria*,** naar het Fransch van P. Denis, s. j., door B. Dankelman, R. K. Pr., met gezangen van A. Frentrop, s. j. . . . . . 25 Cts.

ANDREARN. ***Leesboek*** voor meer gevorderde leerlingen der lagere scholen. (Met onderscheidene lettersoorten gedrukt) . . . . *f* 0.30

(3283)

(3182) G. B. VAN GOOR te *Gonda*, debiteert met buitengewoon succes, **de nieuwste of Derde druk** van:

Professor GIRARDIN,

SCHEIKUNDE

voor den BESCHAAFDEN STAND en het FABRIEKWEZEN;

uit het Fransch vertaald naar de 4 geheel omgewerkte uitgave, door J. B. Peeters, Apotheker te Gouda, met alphabetisch Register en 643 tusschen den tekst gedrukte Houtsneêfiguren. 2 *lijvige Deelen*, ad *f* 14.—

Het mag wel overbodig genoemd worden, nog iets tot aanprijzing te zeggen over de Scheikundige Lessen van den beroemden Franschen Hoogleeraar, wiens werk, men mag het gerustelijk zeggen, reeds de reis door geheel Europa gemaakt heeft. — **GIRARDIN's** werk is het *best* geschreven Boek over *Scheikunde* voor *niet-geleerden.* De Schrijver heeft daarin vooral doen uitkomen alles wat het meest van belang is voor de *kunsten*, voor het *fabriekwezen* en voor de *bewaring der gezondheid.* Op elke bladzijde van dit lichtverspreidend boek kan men zich met een nuttig begrip verrijken; de *gezondheidsleer*, de *huishoudkunde*, niets is den schrijver vreemd, en onze *huismoeders* zouden gewis verwonderd zijn, zoo zij wisten, dat zij door dit boek te lezen duizend goede recepten kunnen aanwinnen, die hunne weldadige werking op de gezondheid van haar kroost of op den algemeene welstand van haar huis zouden uitoefenen. Er zijn dan ook weinig werken aan te wijzen, van zóó groot nut. Dat dit algemeen wordt erkend, bewijst de spoedige uitverkoop van twee drukken der Hollandsche vertaling

---

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY. De vliegende jicht en de rhumatismale jichtaandoeningen zijn de meest te duchten aller ligchaamssmarten, omdat de lijders weten, dat zij daartegen op geenen leeftijd en geen jaargetijde beveiligd zijn. De zalf van Holloway geeft na de aangetaste deelen behoorlijk gepapt te hebben, meer verligting dan eenig ander geneesmiddel, maar zij moet met de grootste zorg aangewend worden om de gewenschte uitkomst te erlangen. De lieden, die door rhumatismen zijn aangetast, weten die zalf op prijs te stellen wegens hare eigenschappen om de aanvallen minder menigvuldig en minder hevig te maken, de slechte uitwaseming tegen te gaan en de zenuwen te verligten. In vele gevallen hebben de Pillen en de Zalf van Holloway ongeloofelijke diensten bewezen, door de vliegende jicht en de rhumatismale aanvallen daarvan te verdrijven, die dikwerf menschen aantasten in den bloei des levens en die vroeger eene zeer goede gezondheid genoten.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.35, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.35, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren Adama, Apothekers, Utrechtschestraat, Y No 251 en Nieuwendijk L No. 78, als Depôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. Grootendorst, depôthouder te *Utrecht*, G. Verhaart, depôthouder te *Prinsland* en bij Straatman, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede in *Holloway's-Etablishmenten* te *Londen*, 244, Strand, en te *New-York*, 80 Maiden-Laine. (2927)

Boekdrukkerij en Boekhandel van

P. N. VERHOEVEN, TE 'S BOSCH.

GURY, S. J. **Casus Conscientiae in praecipuas quaestiones Theologiae Moralis**, 2 vol. . . . . *f* 4.20

Heden is van de pers gekomen:

ONZE PLIGTEN JEGENS DE ARMEN.

Opgedragen aan de leden der Vereeniging van den heiligen Vincentius van Paulo en aan allen, die zich op goede werken toeleggen. Door Ch. Sainte-Foi. — Uit het fransch door A. M. Dijkveld.

Met kerkelijke goedkeuring. Prijs **50** Cents.

Ter perse om spoedig te verschijnen:

Mgr. DE SÉGUR.

GEESTELIJK BIDBANKJE

voor het bezoek van het allerheiligste Sacrament, uit het fransch vertaald naar de vijfde uitgave door S. Pr.

Met kerkelijke goedkeuring. Prijs **25** Cents.

Ongeveer 200 Bladz. in gr. 32o.

DE DAG VAN MARIA.

Door den Eerw. Pater Blot, S. J. Schrijver van den **„In den Hemel herkent men elkander."**

Naar de vijfde fransche uitgave, vertaald door v. H. Pr. Met kerkelijke goedkeuring. Prijs **25** Cents.

Ongeveer 200 Bladz. in gr. 32o.

Bovenstaande twee werkjes worden aan de Eerwaarde Heeren Geestelijken, Vereenigingen van de H. Vincentius a Paulo, Liefdegestichten, enz. door alle Boekhandelaren bij getallen afgeleverd aan onderstaande prijzen:

10 Exempl. à 22½ Cent. 25 Exempl. à 20 Cent. 50 Exempl. 18 Cent. 100 Exempl. 15 Cent.

Alle Boekhandelaren nemen nu reeds bestellingen aan op bovengenoemde werken.

Bij alle Boekhandelaren is de inteekening geopend op den Jaargang

1864

DER

LEESBIBLIOTHEEK VOOR CHRISTELIJKE HUISGEZINNEN.

De Goedkoopste Lektuur in ons Vaderland. Prijs per Jaar 3 gulden.

Reeds verschenen:

No 1. **De Iersche Hut,** door den schrijver der *Beatus-Kluis.*

No 2. BRESCIANI. **Schetsen uit het volksleven te Rome.** Dl. I.

Dit allerbelangrijkste werk van den gevierden schrijver van de *Jood van Verona*, vermeenen wij ons te mogen verzekerd houden met niet minder bijval dan zijne reeds verschenen werken zal ontvangen worden, terwijl een welgelijkend Portret van den Man, die door zoo vele onderhoudende en nuttige werken alle landen in verrukking bragt, dit werk opluistert.

No 3. BRESCIANI. **Schetsen uit het volksleven te Rome.** Dl. II, is ter perse, waarmede dit Werk kompleet is.

Wij kunnen onzen Inteekenaren tevens met genoegen melden dat de overvloed van Werken, welke dit jaar ter onzer beschikking zijn en wier Schrijvers waarborgen voor de degelijkste en schoonste voortbrengselen, welke de Katholieke pers in geheel Europa opleverde, ons in staat stellen de Boekdeelen geregeld te doen verschijnen.

Wij vertrouwen op de ondersteuning van allen, wien de verspreiding van goede en nuttige werken ter harte gaan.

VOORWAARDEN VAN INTEEKENING.

Jaarlijks verschijnen 8 Boekdeelen van omstreeks **250** bladzijden (dus ongeveer **2000** bladzijden druks).

Alle zes weken wordt een Boekdeel afgeleverd.

De prijs voor een geheelen jaargang is slechts **DRIE GULDEN,** betaalbaar in twee termijnen: de eerste helft bij de aflevering van het vierde, de tweede helft bij de aflevering van het achtste Boekdeel.

Men teekent voor niet minder in dan voor een geheelen *Jaargang.* (3254)

GOEDKOOPE AANBIEDING.

De Boekhandelaar C. L. van Langenhuysen ziet zich in de gelegenheid gesteld een zeker getal van in de laatste jaren verschenen grootere en kleinere werken, van Katholieken en godsdienstigen inhoud, tot veel verminderden prijs af te zetten.

Men zal, de specifikatie der ondervolgende stellen nagaande, bevinden, dat deze aanbieding zich van vele dergelijke, door de degelijkheid van den inhoud der geschriften, en door het bekend talent van meerdere der schrijvers, gunstig onderscheidt.

EERSTE STEL:

2 Ex.	Hahn-Hahn, Maria Regina, 2 dln.	*f* 5.—	*f* 10.—
1 „	Brunner, Clemens Maria Hoffbauer en zijn tijd	„ —.95	„ —.95
2 „	Historie van Madelgijsl	„ —.50	„ 1.—
2 „	Nuyens, Een blik op de Geschiedenis	„ —.25	„ —.50
2 „	—— Excommunicatie	„ —.50	„ 1.—
1 „	—— Regering Pius IX	„ 1.50	„ 1.50
2 „	J. A. Alb. Thijm, De Koningin van Napels, Dichtkrans	„ —.40	„ —.80
2 „	Verdediging van het tijdelijk bestuur des Pausen	„ —.30	„ —.60
2 „	J. A. Alb. Th. Bloemlezing, 2e bdl.	„ 1.60	„ 3.20
3 „	De Aartsbroederschap van de H. Familie	„ —.20	„ —.60
	Over het bestaan en het Instituut der Jesuiten	„ —.60	„ —.60
2 „	Cassiodorus Senator, door Dr. P. P. M. Alberdingk Thijm	„ 1.—	„ 2.—
1 „	Geschiedenis der Armenzusters	„ —.20	„ —.20
2 „	Het gevoelen van Bossuet over de O. L. O. der Moeder Gods.	„ —.70	„ 1.40
2 „	J. A. Alb. Th. De Heilige Linie.	„ 1.80	„ 3.60
2 „	Het huwelijk van Willem van Oranje met Anna van Saxen	„ —.75	„ 1.50
2 „	Hymnen en Gebeden, door H. J. C. van Nouhuys	„ —.85	„ 1.70
2 „	J. A. Alb. Th. Magdalena van Vaernewijck	„ —.60	„ 1.20
3 „	Troost voor Zieken en Lijdenden, door P. J. Hesseveld, R. K. Pr.	„ 1.25	„ 3.75
2 „	Engelands Rentmeesterschap, door Z. Em. den Kardinaal Wiseman	„ —.20	„ —.40
3 „	De Geschiedenis onzes Vaderlands. Openbare Brief aan den Eerw. Hr J. J. van der Horst, door J. A. Alb. Th.	„ —.20	„ —.60

43 Stuks, die bij uitgave *f* 37.10 kosten, worden, zoo lang de voorraad strekt, afgeleverd voor *f* 12.50.

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.